Landssamtök hjólreiðamanna

Kópavogsbær

Skipulagsgátt mál 2024/583
Skipulagsgátt mál 2024/935

Kópavogi, 21. september 2024

Umsögn um:

Göngu- og hjólastígar um Kópavogsháls
Kópavogstún - breytt deiliskipulagsmörk

Landssamtök hjólreiðamanna (LHM) hefur skoðað tillögu um nýtt deiliskipulag göngu- og hjólastíga um Kópavogsháls sem og breytt deiliskipulagsmörk á Kópavogstúni, en þessar tvær tillögur eru nátengdar og því vill LHM senda inn eina umsögn um þær báðar.

Skipulagssvæðið nær til bæjarlands milli Hafnarfjarðarvegar og aðlægra lóða vestan megin vegarins. Frá Skjólbraut í norðri að undirgöngum undir Hafnarfjarðarveg við Kópavogsdal í suðri. Um 600 m vegalengd. Megintilgangur deiliskipulagsvinnunnar er að mæla fyrir um legu og fyrirkomulag stofnstígs hjólreiða um Kópavogsháls og stuðla að auknu umferðaröryggi, sérstaklega gangandi og hjólandi vegfarenda. Tillagan gerir ráð fyrir nýjum aðskildum hjólastíg samsíða núverandi göngustíg.

LHM er almennt hlynnt þeim framkvæmdum sem sem koma fram í tillögunum. Með þeim skapast tækifæri til að auka öryggi hjólandi og gangandi umferðar og gera leið þeirra greiðari, skilvirkari og vistlegri.

Í báðum tillögunum, 583 og 935, stendur

> *Átta umsagnir bárust á kynningartíma. Brugðist var við ábendingum Sunnuhlíðarsamtakanna og Landssambands hjólreiðamanna.*

en LHM sendi inn umsögn um tillögu 583 á forkynningartíma hennar. LHM er ekki kunnugt um með hvaða hætti var brugðist við ábendingum LHM og óskar vinsamlegast eftir að fá sendar upplýsingar um þau viðbrögð. Þar af leiðandi, og einnig þar sem LHM er ekki með aðgang að teikningunum frá forkynningunni til samanburðar við deiluskipulagstillöguna, má

Skjal sótt af '0000000000' dags: 19.08 2026

vera að brugðist hafi verið við einhverjum ábendinga LHM (sem eru hér að neðan) að einhverju leyti; en þær eru þá ítrekaðar hér að neðan.

Lega stígsins: Lega stígs um sunnanverðan Kópavogsháls er nokkuð vandasöm þar sem stígurinn er í nokkrum bratta og tekur nokkrar krappar beygjur og þverar m.a. Kópavogsbraut með krappri sveigju í kringum hringtorgið, sem þarfnast góðrar hönnunar til að halda hjólaleið beinni og greiðri með góðum sjónlínum fyrir hjólreiðafólk og bílstjóra. Þá skarast umferð gangandi og hjólandi á nokkrum stöðum og þá sérstaklega á stígamótum neðst í dalnum. Reynslan af legu stígsins frá 2014 hefur þó miðað við aðstæður verið nokkuð góð og að skipta sameiginlegum göngu- og hjólastíg í tvær stefnur með miðlínu fyrir nokkrum árum hefur bætt hann enn frekar. Miðað við allar aðstæður og reynslu af núverandi legu sameiginlegs stígs telur LHM að framlögð tillaga um legu stígsins og það sem fram kemur um hönnun hans sé góð að mestu leyti.

LHM vill þó koma á framfæri tveimur ábendingum um þessar tillögur (og þá þriðju neðar um tengsl við önnur verkefni):

(1) Huga þarf vel að öryggi hjólreiðamanna þar sem stígurinn og Kópavogsbraut mætast. Gæta þarf vel að sjónlínum allra vegfaranda, hjólastígurinn ætti að halda hæðarplani og yfirborði sínu yfir götuna, og tryggja ætti forgang hjólandi vegfarenda yfir götuna bæði með hönnun og með formlegum hætti með skiltun.

(2) LHM telur betra væri að að hnika neðsta hluta stígsins í vestur frá stígamótum við Kópavogstún fram yfir stígamótin neðst við undirgöng í botni Kópavogs til að skapa öruggari stígamót og draga úr sveigjum á stíg á vandasömum stað neðst í brekkunni við Kópavogstún (mynd 1).

Pláss þarf að vera fyrir umferð upp úr undirgöngum að komast upp á jafnsléttu til að fá almennilega stígsýn í allar áttir á stígamótum áður beygt er eða haldið áfram; ekki má gera ráð fyrir að hjólreiðafólk þurfi að stoppa og svo taka aftur af stað úr brekkunni úr undirgöngunum.

Þá ætti að hafa í huga að fullbúnir stofnstígar úr austurhluta Kópavogs meðfram Fífuhvammsvegi og úr Kópavogsdal munu í framtíðinni eiga leið um þessi undirgöng og stígar út á Kársnes og til Garðarbæjar munu tengjast þarna og því þarf að byggja til framtíðar mjög vönduð stígamót þarna.

Skjal sótt af '0000000000' dags: 19.08 2026

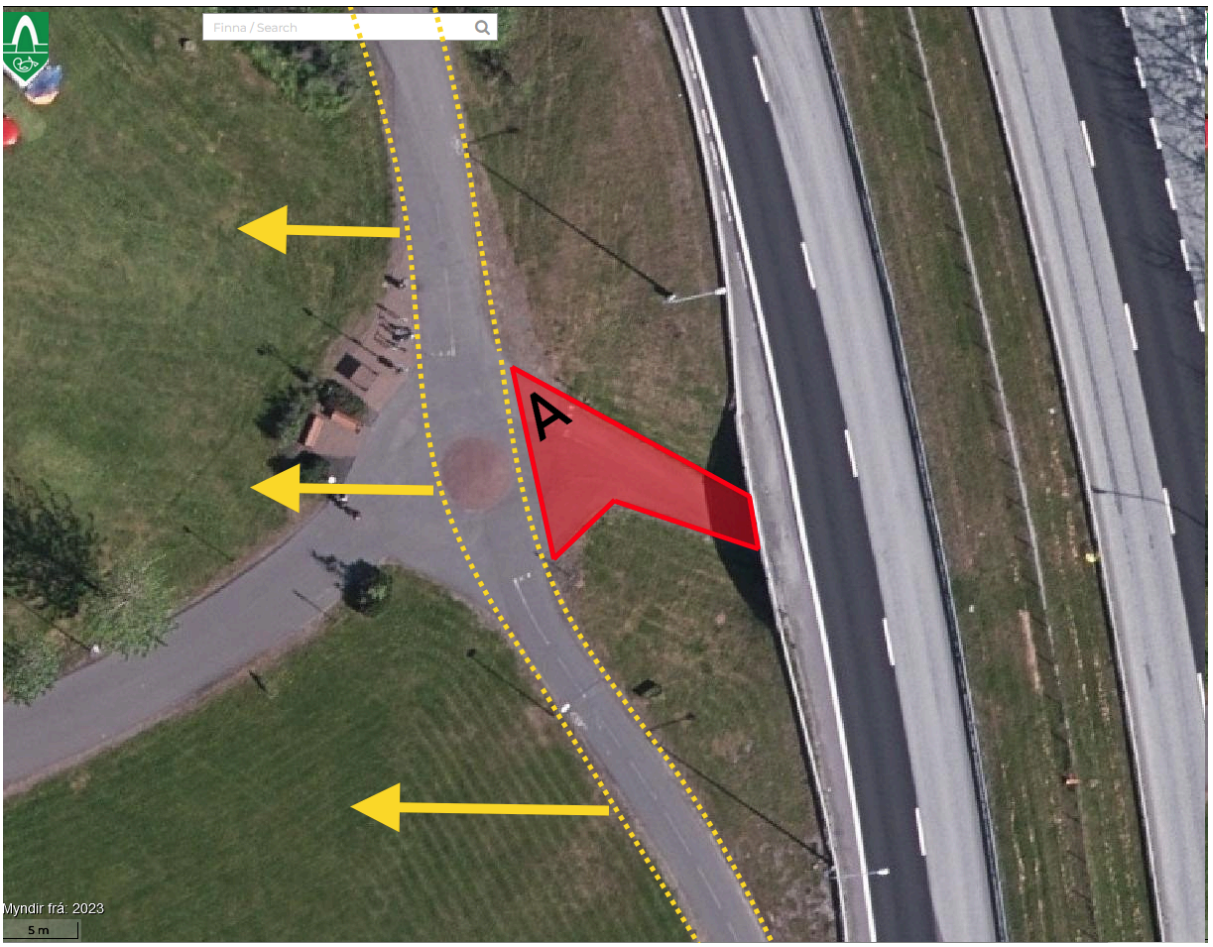

Mynd 1: Tillaga að færslu stígs í vestur til að laga stígamót við undirgöng (gular örvar). Svæði A verði stækkað til að hjólandi úr undirgöngum komist á jafnsléttu til að fá stígsýn áður en haldið er um stígamót, beygt eða haldið áfram.

Að öðru leyti gerir LHM ráð fyrir því að við lokahönnun verði höfð hliðsjón í hvívetna af

> HÖNNUNARLEIÐBEININGAR FYRIR HJÓLREIÐAR
> Leiðbeiningar sveitarfélaga höfuðborgarsvæðisins og Vegagerðarinnar
> 19.12.2019

(eða nýrri útgáfu) og óskar eftir að fá tækifæri á seinni stigum til að rýna hana og senda inn athugasemdir ef við á, t.d. við verkhönnun.

Tenging við aðra stíga (3. ábending): Fram kemur að stígur um Kópavogsháls tengist stígum meðfram Borgarlínu við Borgarholtsbraut og stígum í Kópavogsdal og um sunnanvert Kársnes. Í þessu samhengi vill LHM minna á nauðsyn þess að halda áfram með hjólastíg um sunnanvert Kársnes sem mun í framtíðinni tengjast brúnni Öldu yfir Fossvoginn.

Hjólaleiðir þurfa að vera eindregnar, beinar, greiðar og öruggar og án óþarfa hæðarbreytinga eins og frekast er kostur; sem þessi stígur upp á Hamraborgina uppfyllir ekki m.v. að það sé **hjólastígur sem þræði suðurströnd Kársness að Bakkabraut án hæðarbreytinga** og fari þaðan yfir Fossvoginn á Öldu. **Þessi stígur hér um Kópavogsháls, þótt góð viðbót sé,**

Skjal sótt af '0000000000' dags: 19.08.2026

kemur því ekki í stað hjólastígs meðfram suðurströnd Kársness. Til mikils er að vinna fyrir grænar og virkar samgöngur, sem styðja við loftlagsmarkmið og alþjóðlegar skuldbindingar Íslands, sem og til þess að reyna að draga úr aukningu á bílaumferð, að hjólastígur meðfram suðurströnd Kársness hvetji til hjólreiða og tengist vel við núverandi og komandi hjólastíga og við Öldu.

Gróður og skjólmyndun

Áhersla á gróður til skjólmyndunar sem fram kemur í forkynningunni er í samræmi við stefnu LHM. Við stíga ætti að gera ráð fyrir gróðri og trjám sem draga úr vindi og skapa skjól án þess að hindra stígsýn við gatna- og stígamót.

Merking leiða

Gera þarf ráð fyrir merkingu göngu- og hjólastíga með leiðarmerkjum og gerum við ráð fyrir að gerð verði grein fyrir þeim í verkhönnun.

Virðingarfyllst
f.h. stjórnar Landssamtaka hjólreiðamanna

Erlendur S. Þorsteinsson
formaður stjórnar

Um Landssamtök hjólreiðamanna

Landssamtök hjólreiðamanna (LHM) eru hagsmunasamtök sem hafa að markmiði m.a. að efla hjólreiðar á Íslandi sem heilsusamlegan lífsmáta og sem samgöngumáta. Öll helstu hjólreiðafélög landsins eiga aðild að LHM. Samtökin eru þó ekki aðeins málsvari félagsmanna hinna ýmsu hjólreiðafélaga sem telja yfir 2000 manns heldur eru þau jafnframt málsvari allra sem hjóla á Íslandi. LHM er aðildarfélag að European Cyclists' Federation, sem eru heildarsamtök fyrir hjólreiðafélög til samgangna og ferðalaga í Evrópu. Aðildarfélög ECF er að finna í flest öllum löndum Evrópu. LHM hlaut samgönguviðurkenningu Reykjavíkurborgar 2012 fyrir virka þátttöku og áhrif í að efla hjólreiðar á Íslandi.

Skjal sótt af '0000000000' dags: 19.08 2026